

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 5. Genes. in quo describitur Genealogia, atas, & mors Adami atque Posterorum ejus, Pietas Enoch, ejusque translatio in Paradisum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

FASCICULUS II.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 5. Genes. in quo describitur Genealogia, ætas, & mors
Adami atque Posterorum ejus, Pietas Enoch, ejusque translatio in
Paradisum.

N.9. Considera I.

QUOD etsi Protoparens Adam & posterus ejus ad aliquot sæcula mortem fugerint, non minus tamen eam effugerint, quam infans aliquis, primâ die vitæ suæ mortuus: in hoc enim incertarum rerum omnium theatro certius nihil, quam moriendum esse illis omnibus, quibus contigit nasci, nihilque reperiri humanum, quod non sit humanum. Stolidissimi igitur sumus, si inordinatô vitæ longævæ desiderio tenemur: dum constat, nos diutius vivendô mortem eludere nequaquam posse, sed tantum augere sarcinam peccatorum, quorum strictissimam rationem Judici Deo simus, reddituri. Nonne satius fuisset, mori nos infantes aut juvenes, dum majori ætate non majores in virtute, sed in assumpto peccandi habitu effecti sumus. O quomodo in senectute, quam assequi cupimus, cum ad extrema vitæ ventum fuerit, nos torquebunt tot dies sine fructu perdit, tot occasiones bene merendi neglectæ, tot peccata nunquam satis per pœnitentiam expiata! tunc dicemus cum Sapiente c. 5. *transierunt omnia.* Transierunt ea, propter quæ exhaustimus vires corporis & animi, propter quæ tot subivimus pericula, tot devoravimus tædia, tot pertulimus incommoda, tot exantlavimus labores. Transierunt omnia & singula cum tanto dispendio, in ictu oculi, in momento & puncto temporis, & solum superest corpori sepulchrum, animæ verò æternitas, & hæc qualis? felix an infelix? optimè ad propositum nostrum canit vates regius Psal. 101. *Dies mei sicut umbra declinaverunt* Umbram prætervolantem vocat dies, non virtuosè impensos: ut enim umbra prætervolat, absque fructu; cum e contra sol lucens cum ingenti rerum omnium, quas excoquit, fructu prætervolat, ita proh dolor!
tot

tot menses, hebdomadas & dies cernemus aliquando sine ullo meritorum fructu nos transegisse, de quibus supersit nihil, nisi tristis memoria, tam malè perditæ temporis, & reddendæ rationis strictissimo Judici. Exclamabimus ergo inter mille angustias cum S. Laurentio Justin. lib. de incend. amoris divin. c. 6. *O Domine Deus! vita mea quot tempora effluerunt, in quibus sine fructu vixi! coram te, quomodo subsistam? quomodo ad te potero levare faciem meam in illo magno & terribili examine quando enumerare jusseris omnes dies meos, quarens fructum in eis?*

Considera 2. Quam felix sit illorum hominum, ex hac mortali N. 10. vita transitus, qui justum Enoch imitati, per continuam divinæ præsentia memoriam coram Deo ambulant, à mundano consortio, si non corpore, saltem animò abstracti: hos vocat Gentium doctor *quasi morientes*: illorum enim mors non veræ mortis, sed dulcis somni & quietis nomen & omen habet, prout de piissima sorore sua, animam jamjam agente refert S. Greg. Nazianz. quòd gaudiò & jubilò plena exclamavit: *in pace in idipsum dormiam, & requiescam*, Psal. 4. & S. Hieronim. in Epitaphio Nepot. testatur: *latus erat Vultus Nepotiani, & universis circa se plorantibus ipse ridebat: intelligeres eum non emori, sed emigrare, mutare amicos non relinquere, & nonne ipsa Ecclesia mortem Justorum Natalem eorum vocat, quia protinus Paradiso nascuntur, cum moriantur Mundo: atque hinc etiam hortatur Sapiens Eccles. 1. v. 10. Modicum plora super mortuum, quoniam requievit. Quiescit herile ab immensis vitæ laboribus, eximitur à tentationibus, liberatur à pugnis, abstrahitur à peccandi occasionibus, à sensuum insidiis, à corporis doloribus, ab animæ passionibus, à malorum exemplis, à periculis æterni interitûs. Si vita Justorum est miserabilis ille carcer, qui animam, æternas delicias sitientem, à fonte divino retinet: mors carceris hujus vincula dissolvit, portas aperit, & liberum parat abitum. Si vita Justorum est peregrinatio quædam, in qua ambulare oportet vias, mille latronibus obsitas: mors est hujus viæ terminus, ut ait Petrus Blessensis vocans mortem Justorum peregrinationis terminum, finem miseriarum, laborum metam. Si vita Justorum demum est lacrymabile exilium, in quo degunt à Patria & amicis charissimis remoti, mors est exilii hujus eodem teste *limes, janua Patriæ, nativitas Vitæ, principium Beatitudinis, primitia Præmiorum*. Quare ò Christiana anima! si vitam longiorem cupis vivere, ita vivas, ut à vanitatibus hujus Mundi per vitam virtuo-*

sam & rerum coelestium contemplativam cum justo Enoch abstractus esse videaris.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 6. lib. Genesis, in quo describitur scdissima hominum, Veneri Servientium malitia.

N. II. *Considera 1.* **Q**UOD homines, qui ob insignem Virtutem & Pietatem *Filiorum Dei* nomen fuerant assecuti, & quibus ad vitia trahendis totus Orcus non suffecerat, incautò mulierum aspectu eò libidinis æstu exarserint: ut ex filiis Dei in filios hominum; imò in brutalium Voluptatum mancipia degenerarint, rati licere, quod lubeat. Vide ergo ô Christiane! quàm temerè tu fidas oculis tuis, dum per tot comptas mulierum facies, aut alia ad Venerem allicientia objecta vagaris? *quàm pura est pupilla oculi, tam pura est Christiani hominis vita, Salvianò teste lib. 3. de gubernat. Dei; non alloquiò æstua-vère Senes illi Danielis 13. Sed merò aspectu, qui tamen Judices erant, leges volvebant, stipabantur lictoribus, pœnas peccantibus infligebant: Sed tantum terroris apparatus decepti oculi deriserunt. Vide ergo, ne curiosè videas: nam si ita videris, nec muneris tui officii-que amplitudo, nec matronæ pudor, nec flagitii dedecus, nec atatis veneranda canities, nec securis ipsa, tuo capiti impendens, poterunt te à scelere absterre. Quod magnes est ferrò, hoc est objectum Veneris oculo. Utinam Samson paulò maturius caligasset, ait Oliva lib. 1. stromat. nec pudore caruisset, nec libertate. Sed cecitate Sanctior fortiorque, quando Liliium reparare non poterat, rosas saltem suo inserit sepulchro, hostium sanguine purpuratas. Diogenes advertens: Olympionicem quendam fixis oculis scortum formosissimum intueri: Ecce! inquit, ut aries Martius à puella publica obtortò collò vinctus abducitur. Laert. lib. 6. miraberis forsàn Christiane Lector: quòd Propheta regius peccati pœnitens, in solos oculos animadvertat, exclamans Psal. 118. Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt Legem tuam. Quasi verò nullâ aliâ corporis sui parte peccarit adulter iste? at mirari desine, dum audis solos oculos primam adulterio dedisse causam: unicum videre, jam concupiscere fuit mulierem visam. Luant ergò soli oculi, tanquam primi, turpitudinis suggestores, impuri amoris favillæ,*

flagi-